

Förbandsbesöksrapport

Norrlands dragonregemente (K 4)

27–28 oktober 2022

Pliktrådet

Enligt förordning 2017:1249 utgör Pliktrådet det centrala medinflytandeorganet för totalförsvarspliktiga under grundutbildning. Pliktrådet, som består av fem före detta värnpliktiga väljs på den årliga Värnpliktskongressen, företräder samtliga värnpliktiga och bedriver intresse- och rättighetsbevakning för deras räkning. Förbandsbesök är en viktig del i Pliktrådets löpande verksamhet.

Rapporten

I rapporten redovisas de intryck som gavs vid besöket. Den belyser såväl brister och utmaningar som det som fungerar väl och annat som bidrar till positiv utveckling på förbandet. Genom detta uppmuntrar vi även andra förband att ta efter goda exempel och gemensamt arbeta för att utveckla verksamheten i enlighet med utbildningens mål och främja goda utbildningsförhållanden. Pliktrådet strävar efter att bidra till att förbanden kan utbilda starka krigsförband.

Rapporten utgör också en dialog med besökt förband, som får möjlighet att åtgärda fel och brister som följs upp under ett andra besök. Innehållet i rapporten har kommunicerats med berört förband, som har lämnat synpunkter på dess innehåll. Rapporten ligger till grund för den slutrapport som Pliktrådet författar under kvartal två.

Denna rapport delges berörd LMA via Pliktrådet, samt relevanta funktion inom Försvarmakten genom VIDAR. Rapporten publiceras även på www.pliktradet.se samt delges media, riksdagen och Regeringskansliet.

Pliktrådets besökare:

Hoa Sjöholm

Hampus Gillström

Innehållsförteckning

Information om förbundet.....	3
Spontana intryck.....	3
Organisation.....	3
Arbetsmiljö och säkerhet.....	3
Fysisk belastning	3
Psyisk hälsa	3
Försvarshälsan	3
Attityder och jargong.....	4
Utrustning.....	4
Avbruten utbildning.....	4
Resor	4
Boendemiljö och vistelseutrymmen.....	4
Hållbarhet	4
Medinflytande	5
Information och mönstring.....	5
Meningsfull fritid	5
Soldathem	5
Avslutning	5

Information om förbandet

K 4 ligger i Arvidsjaur, med en promenad på ca 20 minuter till butiker i centrum. Förbandet bedriver jägartjänst och har därför väldigt höga krav på sina värnpliktiga, både fysiskt och psykiskt.

Spontana intryck

Pliktrådet får under besöket ett gott intryck av K 4. Besöket inleddes under kvällen den 27:e oktober där vi möttes upp av bataljon- och skvadronsledning. Skvadronchefen höll en övergripande genomgång av förbandets verksamhetsår kopplat till värnpliktsutbildningen och bataljonschefen gick även igenom åtgärder som förbandet vidtagit efter förra Pliktrådets besöksrapport.

Det är tydligt att förbandsledningen har sina värnpliktigas bästa i åtanke, mycket tankeverksamhet ligger bakom övningarnas upplägg och intensitet. Däremot efterfrågas mer struktur och uppstyrning kring NVK-forumet från värnpliktiga liksom även Pliktrådet.

Organisation

Norrlands Dragonregemente bedriver både värnpliktsutbildning samt har en skvadron med K-anslagna soldater. Skvadronen innefattande värnpliktiga är fördelad över tre plutoner: 20. stab och trosspluton, 21. jägarpluton samt 22. jägarspaningspluton. Samtliga kvinnor tillhör samma pluton. Fortsättningsvis har K 4 två inryck då deras värnpliktiga genomför tolv respektive tio månaders utbildning. På K 4 utbildas för närvarande 108st värnpliktiga varav tre är kvinnor.

Arbetsmiljö och säkerhet

Under besöket har inget anmärkningsvärt uppkommit. Förbandsledningen upplevs prioritera verksamhetssäkerhet och arbetsmiljön högt samt är noggranna med att avvikelserapportera iakttagelser, tillbud och olyckor.

Fysisk belastning

Pliktrådet identifierar en ödmjuk medvetenhet kring tjänstens höga fysiska belastning hos både de värnpliktiga och förbandsledningen. Regementsförvaltaren förklarade att ledningen inte ämnar lägga på mer belastning än utbildningen i sig redan innefattar. Det är tydligt att de i största möjliga mån anpassar verksamheten efter de värnpliktigas fysiska status. Förbandsledningen identifierade att utmaningen snarare ligger i att de värnpliktiga själva inte alltid lyssnar på kroppen som behöver vila och är istället vill vara med fullt ut.

Psykisk hälsa

Den psykiska hälsan på förbandet tycks generellt vara god. K 4 har en skvadronssjuksköterska som engagerar sig väldigt mycket i de värnpliktigas psykiska och fysiska status. Dessutom tycks befäl vara lyhörda gentemot hennes rekommendationer. De förtroendevalda uttrycker också att de håller varandra om ryggen och är uppmärksamma på varandras mående.

Försvarshälsan

Pliktrådet träffade endast skvadronssjuksköterskan. Skvadronssjuksköterskan arbetar nära de värnpliktiga men får i dagsläget inte den tid hon skulle vilja ha ute på skvadronen. Försvarshälsan på K 4 är nämligen en del av försvarshälsan I 19 vars chef i nuläget inte anser att det finns behov av en skvadronssjuksköterska utöver dagens utdelade ca 3 – 4 timmar. Resten av Försvarshälsan är också lättåtkomlig och ligger i samma byggnad som logementen.

Attityder och jargong

Pliktrådet har inget negativt att anmärka på. Jargongen på K 4 mellan plutonerna upplevs vara bra och likaså bemötanden från befäl till värnpliktig. Chefen för grundutbildningen förklarade att de tidigt i utbildningen genomför övningar där samtliga plutonens funktioner blir tydliga i syfte att förebygga eventuell negativ rivalitet. Detta arbete tycks ha fungerat väl och är något Pliktrådet uppmuntrar.

Utrustning

Enligt de förtroendevalda upplevs ingen kvantitativ brist vad gäller den personliga utrustningen. De värnpliktiga bär inget kroppsskydd till den vardagliga verksamheten men har fått ut kroppsskydd 90 till när fälttest ska genomföras. Däremot riktar de värnpliktiga liksom förbandsledningen kritik mot utrustningens kvalitet och hur tillämpbar de anser att den är på jägarnas verksamhet. Specifikt lyfts Forsvarsmaktens utbud av kängor som otillräckligt och förbandet köper således in egna kängor när värnpliktiga inte kan bära de tilldelade. Inte heller ryggsäck 12 lever upp till önskad kvalitet som krävs för att bära den mängd utrustning som jägarsoldaterna arbetar med. Både de värnpliktiga och anställda instämmer i att det bärsystemet ofta går sönder i sömmar och remmar vilket hämmar individen i verksamheten.

Avbruten utbildning

Vid tiden för pliktrådets besök har K 4 haft fem avbrott sedan utbildningsårets start.

Resor

De värnpliktiga lyfter ingen specifik problematik kring resorna. Arvidsjaur har en flygplats från vilken majoriteten av de värnpliktiga åker hem och åter till förbandet vid permissioner.

Boendemiljö och vistelseutrymmen

Hos K 4 bor varje grupp i ett eget logement uppdelat på två rum. I ena rummet finns sängarna medan det andra utgör en samlingsyta med en TV och soffgrupp. Logementen inkluderar även en dusch och toalett. I rummet som Pliktrådet besökte fanns det däremot inget draperi för duscharna vilket både värnpliktiga och skvadronchefen var medvetna om. Tydligt finns det draperier att tillgå på förrådet men de värnpliktiga kände inget behov av det. I just det logementet bodde enbart män. De värnpliktiga verkade uppskatta utformningen av logementen då de både ger gemenskap och lite avskildhet.

Komplexet saknar ett traditionellt dagrum i och med att samtliga logement är utrustade med ett litet motsvarande. Däremot finns det andra stora öppna ytor att umgås på. Tilläggas bör även att de värnpliktiga har tillgång till ett fräscht gym liksom en sporthall att nyttja för träning och aktiviteter.

Hållbarhet

Pliktrådet uppmärksammade inga specifika åtgärder som K 4 vidtagit för att arbeta hållbart men hoppas att de bedriver verksamheten så miljömedvetet som möjligt.

Medinflytande

De förtroendevalda uppfattades av Pliktrådet som engagerade och hade bra vetskap om respektive roll. De förtroendevalda upplevde att under vissa plutonens timme, hade inte nog med tid givits för mötet. Pliktrådet uppmanar plutoncheferna att alltid ge minst en timme för plutonens timme.

Information och mönstring

Samtliga värnpliktiga har genomgått en utökad mönstring inför inryck. De värnpliktiga verkar ha god kunskap om deras befattning.

Meningsfull fritid

Utbildningen på K 4 är intensiv med många fältvistelser och sena kvällar, därav har de värnpliktiga inte mycket fritid. Arvidsjaur erbjuder inte något stort utbud av aktiviteter. Därför tillbringas den lediga tid som blir oftast inne på området, exempelvis i soldathemmet eller på logementen.

Soldathem

Soldathemmet ligger i samma byggnad som de värnpliktiga huserar i vilket ledningen liksom föreståndaren har kommit överens om är den bästa lösningen för en givande verksamhet. De erbjuder soffgrupper och TV-apparater med tillhörande Chromecast för att kunna streama film. Det finns även en stor filmsal med möjlighet till filmstreaming. Föreståndaren och värnpliktskonsulenten anordnar därutöver ibland aktiviteter som paintball och gokart för de värnpliktiga.

Avslutning

Pliktrådet vill avslutningsvis tacka för ett bra välkomnande av samtliga parter på förbandet. Förbandet vill utvecklas och ser positivt på de synpunkter Pliktrådet kommer med. Pliktrådet ser fram emot ett fortsatt bra samarbete med K 4.

Tack för ett givande besök,

Hampus Gillström

070-848 59 91

Hoa Sjöholm

070-848-65 91

www.pliktradet.se

info@pliktradet.se